

Dân Mi n Đi n, đ c đánh giá là m t trong nh ng c ng đ ng c dân nghèo nh t th gi i

*Nh ng ng i ng h Phong trào Qu c gia vì Dân ch (LND) chào m ng th ng i trong cu c b u c Qu c h i b sung t i Mi n Đi n hôm 2/4/2012.
REUTERS/Soe Zeya Tun*

Sau cu c b u c bán ph n mang tính l ch s đ c c ng đ ng qu c t hoan nghênh, đánh giá là m t b c ti n tích c c trong quá trình dân ch hóa Mi n Đi n, gi đây, ph ng Tây d ng nh s n sàng gi m nh các tr ng ph t đ h tr các nhà c i cách trong chính quy n Naypyidaw.

Nh ng, hi n nay, ch a đ n lúc xóa b toàn b l nh c m v n.
V i cu c b phi u ngày ngày 01/04, lãnh đ o đ i l p, bà Aung San Suu Kyi tr thành ngh sĩ.
Đây là m t s ki n mang tính bi u t ng r t cao.

AFP hôm nay, 03/04/2012, cho bi t, theo k t qu c a ki m phi u ch a đ y đ , Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch giành đ c ít nh t 40 trong t ng s 45 gh trong cu c b u c b sung này.

Tuy nhiên, th ng i c a bà Aung San Suu Kyi cũng nh c a Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch không h đ e d a cán cân quy n l c: Gi i t ng lãnh và các đ ng minh c a h v n n m quy n lãnh đ o trong chính ph và chi m đa s t i Th ng và H vi n Mi n Đi n.

Do vậy, theo gi i phân tích, Hoa K cũng nh Liên Hi p Châu Âu c n ph i gi i l i m t s ph ng ti n gây áp l c đ bu c chính quy n Mi n Đ n ti p t c th c hi n các c i cách đã đ c kh i đ ng t h n m t năm nay, v i vi c ch đ quân s đ c tài t gi i th .

Ng c l i, n u ph ng Tây không làm gì c thì đ u này có nguy c làm suy y u v th c a t ng th ng Thein Sein, ng i ch tr ng thúc đ y c i cách, đ i m t v i phe b o th trong ch đ .

Chuyên gia Win Min, thu c đ i h c M Havard, nh n đ nh: « M t s nh n v t thu c đ ng l i c ng r n s n i gi n. K t qu cu c b phi u giúp tăng c ng v th nh ng nh n v t ôn hòa và có th đ n đ n vi c xóa b m t ph n l n các bi n pháp tr ng ph t », ví d Hoa K b i b m t ph n các tr ng ph t tài chính.

K t năm 2009, Hoa K đã áp đ ng chính sách chìa bàn tay thân thi n v i Mi n Đ n, thay cho chi n l c cô l p n c này. Cu c b u c h m Ch nh t đ c Washington đánh giá là m t « giai đ o n quan tr ng trong ti n trình dân ch hóa ».

Th nh ng, vi c b i b l nh c m v n ph i có đ c s ch p thu n c a Ngh vi n Hoa K và nhi u ngh sĩ M kêu g i c n th n tr ng, m t s chính khách khác đòi ph i có thêm các ti n b m i, đ c bi t trong vi c gi i quy t cu c xung đ t vũ trang v i các s c t c thi u s i Mi n Đ n.

Hoa K r t coi tr ng ý ki n c a lãnh đ o đ i l p Aung San Suu Kyi trong vi c đ a ra nh ng quy t đ nh b i b l nh c m v n. Tuy vậy, trong b i c nh hi n nay, Washington ph i có m t c ch nào đó.

Ông Sean Turnell, đ i h c Macquarie Sydney, Úc nh n đ nh: « S có b c kh i đ u trong vi c xóa b m t s tr ng ph t đ t thi n chí và đ h tr các nhà c i cách ». Ông nh n m nh, châu Âu có th hành đ ng nhanh h n vì h l c quan h n và có ý mu n b i b c m v n h n Hoa K .

Hôm qua, Liên Hi p Châu Âu đã cho bi t là trong cu c h p c a các Ngo i tr ng vào cu i

tháng T , đ đánh giá l i các bi n pháp tr ng ph t Mi n Đ n, kh i này s đ a ra m t « tín hi u tích c c ».

Đ u năm nay, Liên Hi p Châu Âu đã đình ch l nh c m c p gi y phép nh p c nh đ i v i 87 quan ch c Mi n Đ n, trong đó có t ng th ng Thein Sein. V n đ đ i v i Liên Hi p Châu Âu là xác đ nh nh p đ b i b c các tr ng ph t, sao cho v n gi đ c áp l c, tránh nguy c chính quy n Naypyidaw th t lùi trong t i n trình c i cách.

Theo gi i quan sát, các tr ng ph t c a M và châu Âu nh m vào nh ng nh n v t thân c n v i ch đ quân s đ c tài tr c đây, nh phong t a tài s n, có th s đ c b i b sau cùng.

Trong khi ch đ i, châu Âu mong mu n đ a ra nh ng bi n pháp giúp c i thi n đ i s ng ng i dân Mi n Đ n, đ c đánh giá là m t trong nh ng c ng đ ng c dân nghèo nh t th gi i.

Ngày hôm nay, lãnh đ o các n c thành viên Hi p h i Đông Nam Á – ASEAN, tham d H i ngh Th ng đ nh t i Phnom Penh, Cam B t và kêu g i b i b t t c các tr ng ph t đ i v i Mi n Đ n. ASEAN coi đây là m t bi n pháp « đóng góp tích c c vào t i n trình dân ch và đ c bi t là đ i v i phát tri n kinh t c a Mi n Đ n ».